

Dawesov načrt se preuredi. - Romunija zatira manjšine.

VELIKA BRITANIJA VSTAJA NA TEM, DA BI OSTAL DAWESOV REPARACIJSKI NAČRT V VELJAVI. — FRANCIIJA JE ZA REVIZIJO IN DA SE DOLOČI NOVE POGOJE NEMŠKEMU ODPLAČEVANJU. — V KRATKEM BO SKLICANA TOZADEVNA KONFERENCA.

London, Anglija. — Ta teden se je vršil važen sestanek med Seymour Parker Gilbert, ameriškim zastopnikom, ki zastopa Dawesov reparacijski načrt in angleškim državnim zakladničarjem Winston Churchillom. Odlična zastopnika sta konferirala o reparacijski konferenci, ki se ima vršiti enkrat med 10. novembrom in prihodnjim marcem, kakor to določeno na zadnjem sestanku Društva narodov v Ženevi. Na tej konferenci se ima preurediti Dawesov reparacijski načrt tako, da bo mogoče Franciji misliti na izpraznitev Porrenja pred določenim terminom. Nemčiji se ima naložiti take obligacije, ki bodo dovolj jamstvene, a obenem dajale tudi Francijo garancijo in pravico se poslužiti drugih sredstev, katere se imajo na konvenciji določiti in s katerim bo Francija lah vedno sigurno držala to, kar ji gre po mirovni pogodbi.

Nemčija ima pa seveda pri tem svoje predloge. Zahteva, da ako se jo obremeni napram Franciji z raznimi novimi obligacijami, da se ji mora znižati obligacije napram Angliji in Združenim državam. V to pa je težko, da bi Velika Britanija privolila. Churchill je dal ameriškem zastopniku razumeti, da je zato, da se konferenca skliče, a pridruže za angleško zastopstvo vse pravice glede odobritve ali zavrnitve konferenčnih sklepov od strani Velike Britanije.

Revizija in preureditev reparacijskega načrta bo zelo trd oreh za vse. Radi njega znajo nastati novi politični spori med strankami, ki so interesirane v sedanjem določenem Dawesovem načrtu. Francija se drži z vso silo sedanjih določil. V spremembo sedanjega načrta bi dovolila samo, če se ji da nove garancije, ki pa ne smejo biti manj jamstvene, kakor so sedanje.

ROPAR JE RABIL "PSIHO-BOMBO".

Los Angeles, Cal. — Nikar ne verjamite vsega, kar vam ropar zagrozi. To dokazuje slučaj, kateri se je tudi zgodil v Kaliforniji. — Ropar pride mirno na neko banko in v roki nosi mali kovček. Nato kovček položi na okno, kjer so izplačevali denar in mirno reče: "Tukaj v temu kovčku imam nove vrste poseben aparat in vam naznanjam, da želim napraviti dobro kupčijo. Ako se v tem oziru lepo pogovorimo, bo vse dobro, če ne pa samo pritiskem na knof in bom vsi skupaj zleteli v zrak." Ko so bančni uradniki to slišali, so bili zelo razočarani. Prav mirno sedijo neznancu in store vse kar jim on zapove. Pomoli jim drugi mali prazen kovček in reče: "Tu notri kar hitro spravite denar, kolikor ga imate pri rokah, če ne pa zletimo v zrak." Prav urno se vse zgodi. Ko je ropar odhajal pa pusti veliki kovček zunaj pred vrati. Bančni uradniki postavijo na mestu stražo,

RAZMERE NA KITAJSKEM

Na Kitajskem še vedno veliki nemiri. — Rovarji pomorili 43 oficijalov. — Stare zadeve med Kitajsko in Francijo poravnane.

Peking, Kitajsko. — Menda izven Rusije ni na svetu države, katera bi imela toliko notranjih nemirov, kakor jih ima Kitajsko. Že več let se rodovi preganjajo in koljejo eden drugega. Sicer je kitajska kultura ena najstarejših na svetu, s to svojo kulturo pa so bili Kitajci že od nekdaj tako nedostopni, da niso pustili niti da bi njihova kultura izhajala ven v tuje države, niti niso hoteli v svojo državo sprejeti civilizacije od drugih držav. Končno so pa tudi med njimi nastale razne stranke, katere so bile različnih nazorov. Nekateri so bili še vedno takorekoč "starokopitneži" in nasprotni tuji kulturi, drugi so se pa pričeli zanimati za zunanji svet in v svojo državo prinesli "tuo kulturo". Tako so med kitajskimi rodovi nastali prepripi in sovraštvo, katero je rodilo grozne posledice. Narod se med seboj kolje in mori.

Iz poročil zadnjih par let se je videlo koliko gorja je prizadelo to narodno sovraštvo. Danes so pa razmere še ravno iste, ne morejo se uravnati medsebojni spori — preliva se kri. Zadnje poročilo poroča, da je "novo-izvoljeni vojni minister za narodno vladno" imenoval nove oficijale, kateri so pa bili napadeni od nasprotnih stranke in 43 izmed njih je bilo pomorjenih, pozneje je sledilo še 13 umorov.

Spoznali so pa Kitajci, da njihova država ne more cveteti le sama zase, da ne bi bila zvezana z zunanjim svetom; zato so pričeli sprejemati tuje podjetnike, kateri so bolj zmogni pospešiti kitajskemu narodu splošni blagor. Poroča se, da so se te dni tudi poravnale zadeve med Francijo in Kitajsko, ko so bili lansko leto napadeni francoski neseljenci na Kitajskem.

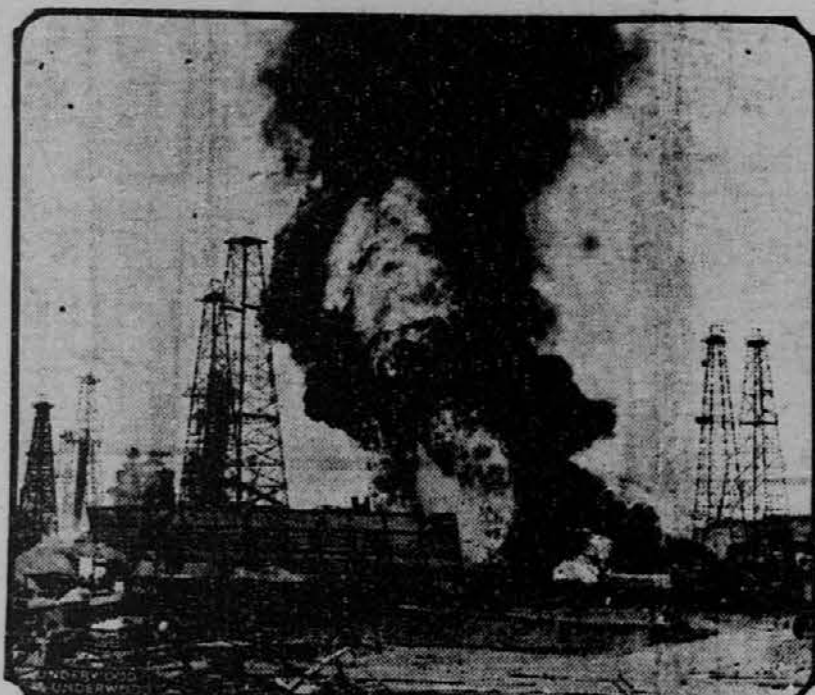
DRUŠTVENO NAZANILLO.

Waukegan-North Chicago, Ill. — Tem potom se naznanja vsem članicam "Maternega Društva" v Waukeganu, da bomo imele sejo v nedeljo dne 21. oktobra, ob 2. uri popoldne v navadnih prostorih. Pridite gotovo vse članice, tudi one žene in matere, katere ste že prosile za vstop v društvo in še niste vpisane. Sprejem se bo pa vršil pozneje, kadar bo več novih članic skupaj.

Mary Marinčič, pred.

ker so ljudje hodili mimo, da se ne bi kdo kovčka dotaknil in pokličejo policijo. Z največjo pozornostjo policija kovček odstrani in odpre. V veliko začudenje pa notri ne najde drugega kot nekaj zmečkanega papirja, ali nazvano "Psiho-bombo".

PETROLEJSKI VRELEC GORI ŽE VEČ TEDNOV.



Pogled na goreči petrolejski vrelec, v Santa Fe Springs, v Kaliforniji, kateri gori že več tednov. Inženirji in drugi delavci se trudijo, da bi ogenj ustavili, ne morejo pa doseči nobenega uspeha.

BEGUNCI ZAPUŠČAJO ROMUNJO.

Romunska vlada preganja druge narodnosti. — Begunci se selijo v Bolgarijo. — Njih premoženje zaplenjeno.

Dunaj, Avstrija. — Iz Sofije prihajajo poročila, da romunska vlada kruto in nesmiselno postopa z prebivalci v okraju Dobrudža, kateri zdaj pripada Romuniji. Te dni je 150 družin zapustilo svoje domove in vse premoženje in pobegnili čez mejo v Bolgarijo, kjer si išče novega zavetja. Največ beguncev je pobegnilo skrivoma, kar je gotovo znamenje, da so se bali preganjanja.

Bulgarski časopis "Slovo" poroča, da se v Romuniji pripravljajo še cele naselbine, da pobegnejo ker se boje krutega preganjanja romunske vlade in vsled tega iščejo zavetja v Bolgariji.

Tudi obmejni posestniki, kateri so bolgarskega pokolenja, so bili pregnani in njihovo premoženje so zaplenili romunski kolonisti. Stranke in bolj važne osebe, katere se za te zadeve potegujejo, so pa preganjani in tepeni.

POBARVANI ZAMORSKI VOJAKI.

Kampala, Uganda. — Poročalo se je, da je Waleski princ potuje po afriških kolonijah in da ga črnci navdušeno pozdravljajo. Kaj je nekakega kot v ugandskem okraju, mu pa do sedaj še nikjer niso priredili. 4.000 črnih vojščakov je priredilo bojno igro, katero je princ opazoval z velikim zanimanjem. Črnci so bili vsi pobarvani z belo barvo in oboroženi z starodavnimi orožjem — sulicami in ščiti. Ko so pričeli še proizvajati svoje umetno bojevanje, je to izgledalo v resnici, kakor pravi cirkus.

Haag, Niz. — Na mednarodni konferenci v Haagu so ustanovili posebno organizacijo, katera bo posredovala z sovjetsko Rusijo za obratovanje rudokopov na Kavkazu.

NEMČIJA ARETIRALA ITALIJANE.

Italijani so utihotapljali tuje v Združene države. — Nemčija je to izsledila in Italijane aretirala.

Berlin, Nemčija. — Dasiravno so v Združenih državah izdane stroge postavbe glede naseljencev in je vsako pristanišče dobro zastraženo, se vkljub temu utihotapi veliko tujcev v Združene države. V to svrhu so organizirane skrivne eagencije, katere pošiljajo tuje čez morje skrivnim potom. Za dobro nagrado jim vse obljubijo, seveda, včasih jim posreči, vselej pa tudi ne.

Eno podobno skrivno agencijo so imeli Italijani organizirano v Hamburgu. Veliko potnikov so že spravili na skrivnem čez morje. Posluževali so se vsakovrstnih zvijač, da so mogli to podjetje nadaljevati. Največ potnikov so spravili čez morje na ta način, da s iste spravili na ladjo kot uslužbenke, ko so pa dospeli v ameriško pristanišče, so izginiti, kamor se jim je pač zljubilo.

Te dni je pa policija v Hamburgu izsledila veliko italijansko skrivno agencijo, katera je utihotapila že več let in si s tem poslom nabavila že precej premoženja. Ta agencija je imela svoje zastopnike tudi po drugih državah. Nekateri izmed njih so se nahajali v New Yorku, kjer so poskrbeli, da so utihotapljeni potniki prišli srečno v novo državo. Trdi se, da je vsak potnik moral plačati \$115.00 predplačila, kar so skrivni agentje sami obdržali. Zdaj so pa tički prišli oblastim v roke.

Shanghai, Kitajsko. — Na Kitajskem se je prigodila velika nesreča na morju. Dve ladji ste trčili skupaj, nakar se je ena potopila in druga je bila močno poškodovana. Potopljena ladja "Yung Hsing" je imela 300 potnikov in od teh je utonilo 60 potnikov in 10 mornarjev. Druga poškodovana ladja se imenuje "Hantai".

KRIŽEM SVETA.

Panama. — Kongresna zbornica v Panami je glasovala za novo postavbo, katera bo upeljala kontrolo nad novoporočenci. Vsi novoporočenci, predno bodo dobili poročno dovoljenje, bodo morali biti zdravniško preiskani in kateri ne bodo zdravi, ne bodo dobili poročnega dovoljenja.

Bukarest, Romunija. — Romunska kraljica Marija je zbolela za influenco. Bolezen se ne vidi posebno nevarna, vendar pa je zaposlenih več zdravnikov, kateri kraljico zdravijo.

Buenos Aires, Argentina. — Poročali smo že, da se Španska zelo zanima za Graf Zepelina, Nemci ga pa prodati nečejo. Končno je Nemčija podpisala pogodbo, za dve letni službovanje Španjski z Graf Zepelinom, za poštno obratovanje med Argentino in Španjsko. Zrakoplov ima nastopiti tekom šestih mesecev in bo moral najmanj enkrat na mesec preleteti obratno pot med Argentino in Španjsko.

Chicago, Ill. — Kazimir Pulaski je na sodnji rajši plačal \$200. Jakobu Kaletu, kakor da bi povedal vzrok, zakaj je njega z opeko po glavi udaril. Kaleta je zahteval za poškodbe \$5.000, bil je pa takoj zadovoljen, ko je sodnik določil \$200.

Panama. — V Panami je posebno ugodna prilika za bootlegerije, ker tam gre skozi kanal veliko prometa in tako je lahko prikriti par zabojev pijače. Te dni je vlada zaplenila 400 zabojev žganja, katero je bilo izdano, ker lastnik ni plačal znesek \$9.000. Dognalo se je, da so bili s tihotapstvom v zvezi tudi vladni uradniki.

JE UMORIL 3 OSEBE V SVOJI DRUŽINI.

Pariz, Francija. V Parizu se priigodi veliko zločinov. Te dni so bili na sodnji obravnavi trije zločinci, kateri so izvršili prav kruta dejanja. Eden izmed njih, kateri je doprinesel največje grozovitosti, je bil neki moški, star 23 let. Pomoril je vse člane, svoje lastne družine, katere je napadel ponoči, ko so vsi spali. Umoril je svojega starega očeta, mачeho in svojo pol-sestro. Pri tem strašnem dejanju je rabil različno orožje; revolver, nož, sekuro in velike vilice. Natačnih vesti o sodbi se ne poroča.

PRODAJA LINCOLNOVIH PISM V PRINESLA \$6.600.

New York, N. Y. — Dr. A. S. W. Rosenbach je te dni v New Yorku kupil 3 originalne pisma, katere je Abraham Lincoln lastnoročno spisal. Za eno od teh, ki je bilo spisano 12. junija, 1848, za propagando Zachary Taylor-ja, predsedniškega kandidata, je plačal \$3.000. Za drugo, ki je bilo spisano leta 1856, za propagando guv. Grimes iz Iowe, je plačal \$1.700. In za tretje, katero je bilo spisano 24. feb., 1863, generalnemu majorju Halleck-u, je plačal \$1.900. Hranite stara pisma, bodo enkrat še dosti vredna.

Iz neodrešene domovine.

FAŠISTIČNI REŽIM JE DAL RAZPUSTITI SLOVENSKO DRUŠTVO "EDINOST". — VIKAR PODOBNIK PREMINUL NA KOJSKEM. — SLOVANSKI UČITELJI MORAJO V JUŽNO ITALIJO. — DRUGE KRATKE VESTI.

Društvo "Edinost" razpuščeno

Na čisto nepričakovano je prišel razpust političnega društva "Edinost" v Trstu. Ta u krep se utemeljuje s tem, da je potreben z ozirom na javni mir. Društvo "Edinost" je bilo pred mnogimi leti ustanovljeno v Trstu in je združevalo slovensko prebivalstvo Trsta, Krasa in Goriške, kolikor ni pripadalo Slovenski ljudski stranki. Iz vrst tega društva je posebno znan dr. Wilfan, ki igra posebno vlogo na mednarodnih manjšinskih kongresih. Razpust tega društva bo silno neugodno vplival na slovensko prebivalstvo, ker bo brez voditeljev prepuščeno fašizmu. Vest o razpustu so prinesli vsi italijanski listi. Rimski listi so se že vnaprej zavarovali proti komentarjem jugoslovanskih listov in izjavljajo, da fašistična Italija v svoji dobrohotnosti ne more pustiti dalje, da bi v šestem letu fašistične dobe delali tujejezični listi propagando proti Italiji. O zasledovanju Slovanov v Italiji ne more biti govora (!) ker so razne skupine v slovenskih krajih v zadnjem času izjavljale svojo pripadnost k fašizmu.

Razpustu društva "Edinost" se ni čuditi, ker fašizem v Italiji ne trpi sploh nobenih drugih političnih strank.

Smrtna kosa.

V Gradnem, žup. Kojso na Goriškem, je umrl 26. m. m. gospod Ivan Podobnik, vikar istotam. Zadnje dni aprila se mu je um omračil in prepeljal so ga morali v umobolnico S. Osvaldo v Vidmu. Do prejšnjega tedna je odklanjal vsako jed in pijačo, pred par dnevi je začel zopet jesti, toda bilo je že prepozno. Rajnki je bil rojen v Otaležu leta 1877., po dovršeni gimnaziji je študiral nekaj časa pravo na dunajski univerzi, pozneje je stopil v goriško bogoslovnico. Ko je bil kaplan v Mirnu, ga je rajnki nadškof Jordan poslal na graško univerzo študirati slavistiko, toda ni mu bila sreča mila, takoj po smrti nadškofa Jordana je bil odpoklican. Nekaj časa je bil župni upravitelj v Ajdovščini in potem 20 let vikar v Gradnem. Ljudstvo ga je silno ljubilo in častilo, ker je bil vzoren duhovnik, uljuden z vsakim in vedno pripravljen pomagati revnim. Ob začetku vojne je Italijo je ostal na svojem mestu v Gradnem, ki so ga Italijani zasedli že drugi dan po napovedi vojne. Ker so ljudje ostali ves čas vojne doma, je bil rajnki Podobnik ljudem v veliko tolažbo, in je z njimi vred marsikaj hudega prestal.

V potvarjanju resnice so Italijani neprekoaljivi.

In svet jim naseda. Raztrgali so na pr. v svet, da je bila "Edinost" ustavljena, ker je v zadnjih mesecih vodila živahno protitalijansko kampanjo.

Kdor je le količjak poučen o prilikah, v katerih životarijo vsi listi, ki izhajajo v Italiji, ve, da je ta trditev smešna. In vendar so to italijansko vest objavili vsi večji evropski listi. Vse ukrepe proti slovenski in nemški manjšini opravičujejo Italijani pred svetom z lažmi. In svet jim verjame. . .

"V lepa italijanska mesta odhajajo drugorodni učitelji. . ."

Tako so pisali fašistični listi, na čelu jim tržaški "Piccolo". Izmed lani premeščenih je prišel samo eden v lep kraj, vsi drugi pa v puste, stranske vasi, kjer ni šolskega poslopa in le s težavo dobijo malo strašno borno stanovanje in pičlo hrano za drag denar. Lani so jih nameščali po pokrajinah do Rima, letos pa pošiljajo ostale slovenske učitelje in učiteljice na jug, kjer je še slabše.

V Kanalu

je pridvela 8. m. m. škvadra italijanskih delavcev iz cementne tovarne v Anhovem ter iskala po gostilnah slovenske dijake. Oboroženi so bili s palicami in bodali. Nekaj ljudi so pretepli. Nekemu dijaku se je posrečilo pravočasno ubežati pred italijanskimi divjaki. Pri orožnikih Slovenec ne dobi zaslonbe. Orožniki so se pogovarjali z znanim odpadnikom Emilom Zego. Rekli so: pri pretepanju je treba urno postopati. Udariti parkrat prav močno, potem pa obrniti se hitro in oditi! Bomo že zatisnili eno oko. Ako pride Slovenec do orožnikov s kako pritožbo o italijanskih napadih, ga zapro.

Težko je bil ranjen

delavec Anton Kravanja v Bovecu, ko se je upiral aretaciji s strani orožnikov. O stvari smo že poročali. Orožniki dražijo ljudi po javnih lokalih in dosti je, da kdo odgovori, pa ga aretirajo in pretepejo. Ko je Kravanja malo ozdravel, so ga takoj postavili pred goriške sodnike, ki so ga obsodili na eno leto in tri mesece zapora.

K naboru

se ni javil pravočasno 20-letni Leopold Humar z Banjšic. Pred sodniki v Gorici je sicer razlagal ovire, ali to mu ni nič pomagalo. Obsodili so ga na 8 mesecev in 10 dni zapor.

Izseljevanje primorskih Slovencev v Južno Ameriko.

V Južno Ameriko odhajajo Slovenci z vseh strani Juljske Krajine. S Krasa, z Notranjskega, z Goriškega, iz Istre prihajajo poročila, da se jih pripravljajo te dni večja množica na odhod. Polno je nasvetov, naj ostanejo, ali razmere so težke in jih je poslalsla še letošnja slaba letina. Fašisti spremljajo slovensko odseljevanje z vidnim zadovoljstvom.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izstaja vsak dan razen nedelj,
sodelnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska!

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Telefon: CANAL 0098

Naročnina:

Za celo leto \$5.00

Za pol leta 2.50

Za Chicago, Kanado in Evropo:

Za celo leto \$6.00

Za pol leta 3.00

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at

Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači,

do kodaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker

s tem veliko pomagata listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-

ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu

je čas do četrtke popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov

uredništvo ne vrača.

J. M. Trunk:

Odkod verska nestrpnost?

Na verskem polju se bo nestrpnost težko kdaj dala popolnoma zatreti. "Errare humanum est — prirojeno je človeku, da se moti," to je kos naše človeške narave, in ker bo to naravno vedno spremljala zmota, jo bo spremljala tudi nestrpnost proti drugemu prepričanju, ker vsak pač smatra svoje prepričanje za pravilno, dasi ni, ako in kadar sloni na zmoti. Znanstvena prepričanja imajo svoje težkoče, ker tudi znanstvena resnica se mnogokrat težko da dokazati prepričevalno. Znanstvenik pobija znanstvenika in noče pripustiti drugega naziranja, dasi slonijo njegova morda na zmoti. O tem se lahko prepričamo vsak dan, ko čitamo o pričkanju med znanstveniki pri raznih znanstvenih vprašanjih in razpravah.

Na verskem polju so težkoče še mnogo večje. Pri verskih resnicah pride mnogo činiteljev v poštev. Zelo omejena domena človeškega umevanje se mora nasloniti na razodetja, na avtoriteto drugih, na avtoriteto upostav in ustanov, cerkve, na zgodovino, modroslovje in na najrazličnejše panoge človeških znanj. Pri vsem tem je zmota pač na dlani in umevna. Dostikrat gre za prav malenkostno razliko, navidezno skromno pojmovanje, za kako golo besedo. Ako se zmoti pridruži še nekoliko strasti, se nestrpnost v prepričanju lahko izpremeni v fanatizem, ki je na verskem polju izmed najbolj kvarljivih prikazni.

Tudi politika ima svoja prepričanja. Tu je polje prav posebno široko, ker politično prepričanje ne sloni niti na kakšni avtoriteti, niti na znanstvenem dokazu, temveč je predmet golih razmer, utilitarizma, zgodovinskega razvoja, narodnih aspiracij, gospodarskih stremeljenj. Politična nestrpnost se kaže v prav posebno odurni obliki, in je pogostoma povod hudih bojov, celo vojn.

Versko prepričanje se mnogokrat težko da ločiti od političnega. Pogostoma se vera namenoma vriva v politiko, nestrpnost se tako umetno nareja in ogrenjuje javno življenje.

Z vprašanjem strpnosti se bavijo, kakor je jasno razvidno iz sedanjih bojev, najboljše moči tako v verskih kakor tudi v političnih krogih. Katoliška cerkev se ljuto napada, in v raznih delih naše Unije se ti napadi prav nič ne razločujejo od ljutih in srditih napadov, kakršni so se pojavljali v dobi takimenovanih "Old Native-American", ali v dobi "Know-Nothing" in v dobi napadov od strani A.P.A. prejšnjih dni.

Ni nič novega pod solncem. Borba je življenje, in življenje je naš namen, nikakor ne kaka duševna smrt. Borba je vesela in borba poživilja in razvija moči.

Mnogi naših borb ne razumejo. Evropa maja z glavo in ne more umeti, da se Amerikanci tako bijejo med seboj. Francija je pretežno katoliška dežela, pa ima protestantskega predsednika, in ne more umeti, kako more biti v Ameriki versko vprašanje v ospredju. Vsa Evropa pri tem pač pozablja, da so bila ista vprašanja nekada tudi tam na dnevnem redu, in se je bila borba za vero in resnico, in pri tem se ne zaveda, da Amerika vzame verska vprašanja zelo resno, tako resno, da se more o njih razpravljati v javnem življenju. Borba nikakor ni tako slabo, narobe, zelo dobro znamenje javnega življenja, ker pač dokazuje, da smo zmogni življenja.

Nestrpnost je odurna. Bogotrija je treba iti do dna. Najnevarnejša bogotrija je poštna bogotrija. Nestrpnost, ki sloni samole na natolcevanju, na neopravičeni sumnji, na goli laži, se bo kmalu razblinila v prazen nič in se ugonobila v lastni izpridenosti.

Ampak verski srd, ki ima svojo korenino v na sebi dobri

stvari, ki zatruje, da ima "bigot" dobro srce in je pošten, to je verska "intorenca", ki škoduje tako cerkvi, kakor tudi nasprotniku.

Mnogi dobri državljani slišijo od onih, katerim po svojem prepričanju lahko opravičeno verujejo, da so katoliki sovražniki te dežele, Amerike, in kaže se jim na razne izjave papeža, ki navidezno dokazujejo tako zatrujevanje. Ako se prizadevajo, da bi katoliki ne prišli do kontrole te dežele, se ne more o njih trditi, da bi delali krivično, napačno. Nasprotno. Hvale in priznanja so vredni, ker nagib njih ravnanja je resnična čednost, hvalevredna čednost domoljubja, patriotizma. Enako bodo slišali mnogokaj o katolikih, kar zamore užaliti njih čustva do poštenosti, odkritosrčnosti, ljubezni do resnice. Kazalo se jim je nekaj, kar pač zasluži, da se z vso odločnostjo odkloni, a kar nikakor ni bistvo katolicizma. V tem tiči vir vsega bigotstva, vse nestrpnosti, pogostoma pravega fanatizma. V dobri veri so, da delajo pošteno, a nekdo je bil, ki jih je spravil na krivo, napačno pot.

Pomoč more priti le, če se z vso odločnostjo in doslednostjo pobijajo kriva naziranja, in se na vse mogoče načine širi in razširja gola in nepobitna katoliška resnica. To je bistvo borbe, in taka borba je vesela, v tem je življenje. Hvala Bogu, da katoliški krogi širom dežele ne stojijo ob strani križem rok, temveč da odbijajo vsak napad s trpkim protinapadom. Katoliška resnica se mora boriti, a končno tudi zmaga, ker zmaga je le na strani resnice. Kjer je resnica, vsa resnica, tam ni bigotstva, ni nestrpnosti.



KAJ JE NOVEGA V NEW DULUTHU?

New Duluth, Minn.

Predno pade toliko snega, da železni konj ne bo mogel voziti več pošte, sem prišel do zaključka, da se oglasim in Vam sporočim tukajšnje novice. Že dolgo časa smo pričakovali, da se to ali ono društvo zgane in začne s kakim poslopijem, kjer naj bi zbirali tudi mi, a žalibog iz vse agitacije ni bilo nič, ako bi se mi katoliki cerkve sv. Elizabete ne bili malo pobrigali. V preteklem poletju smo si postavili prostorno stavbo (za sedaj samo pritličje), katera meri 90 čevljev in je čez 50 nog široka. Stavba je sezidana v nadi, da v par letih postavimo gori še eno ali dva nadstropja, katera naj bi služila osemrazredni katoliški šoli. Mi se zavedamo, da brez katoliške vzgoje trpi ne le samo vera, ampak tudi jezik otrok. In kjer ni prave moralne vzgoje, tam ni nikdar ne bo spoštovanja do sv. vere niti do staršev, katerim naj bi bili njihovi otroci čast na stara leta in njihova opora v dnevih, ko njihovo solnce zahaja.

Zatojaj možje in žene, delajmo v bratovski ljubezni za našo mladino in želi bomo njihovo zahvalo v letih naše starosti, po smrti pa njihovih molitev za pokoj naših duš.

V stavbi, katera je sedaj dograjena, imamo lepo dvorano, je popolnoma "fire-proof" in katere potrebo šele sedaj vidimo. V nedeljo, dne 14. oktobra, je Slov. dramatično društvo priredilo šaloigro "Dva lažidravnik" v splošno zadovoljnost. Igralci so izpeljali svoje vloge prav dobro. Hvaležni smo g. Frank Veselu, ki je igral vlogo zdravnika, g. E. Steblaju, njegovemu slugi, g. Iván Skulu, prijatelju slugi, g. T. Shubitzu in Jos. Skulu, dve-

ma kmetoma, in gđc. Ani Podgoršek, kmetici, g. N. Borovac, pismonoši, gđc. Mary Janehar, natakari, in g. Johnu Miskulinu, policaju.

Upamo, da zopet kmalu pokazete svoje talente in z vašim trudopolnim delom zopet razveselite nas v dolgih zimskih večerih.

Z delom v Duluthu gre vse bolj počasi. Dasiravno delajo vsi naši, vendar tujcem bi jaz ne svetoval hoditi semkaj. Posebno ne na zimo. V kratkem času, dne 10. novembra, se odpre lovski sezon in g. urednik, ako ste dober "jager", pridite sem gor, kjer je rac in jelenov v izobilju, poskusite svojo srečo in mogoče, da Vam ne bo potreba kupovat purana za Turkey Day. — Pozdravi!

Prisotnik.

SLOVENEK SE SMRTNO PONESREČIL.

Joliet, Ill.

Joseph Snedec, 37 let star, stanujoč na 202 Davis St., v Rockdale, Ill., se je smrtno ponesrečil v torko popoldne, dne 16. oktobra, na delu v tovarni American Steel and Wire Co. Izlagali so s truka železo, dolge železne palice. Neki kos se je nekaj zamešal in zapel. — Snedec je stopil zadaj za truk, da bo oprostil dotični kos železa, a medtem je hotela nesreča, da je avto truk porinil nazaj in železje je pritisnilo Snedeca ravno za glavo nazaj na platformo. Takoj mu je zdrobilo in zmečkalo glavo in Snedec je na mestu preminul.

Rojak Snedec zapušča žuljočo vdovo in tri otroke, enega brata in eno sestro, oba živeča v Wisconsin. Bil je član več slovenskih društev, kot društva Sv. Treh Kraljev KSKJ. itd.

Pogreb je vršil v petek dopoldne, 19. oktobra, iz cerkve sv. Jožefa v Rockdale na

po premostovniških revirjih, kjer mora ubogi premostgar garati, kakor črna živina, v zaduhlem zraku, tako da potem še nobena teka nima, ko se vsede k mizi doma.

S tem pa naj nobeden ne misli, da delam kako reklamo, da bi se rojaki vračali domov. Ne, podajam le sliko, kakor sem jo videl jaz in pa kakor mislim jaz.

Tako, kakor pripovedujem, bi šlo le pametnim, treznim in varčnim gospodarjem. Drugim ne. Zakaj kdor ni navajen varčevati, navadno tudi v Ameriki nič nima. Saj si človek v teh slabih časih le z največjo težavo kaj prihrani in še to si mora odtrgati od svojih ust. Zato, kdor je varčen in pameten, izhaja dobro tudi v Jugoslaviji, kakor povsod drugod. Kdor pa ne pozna nobene meje in svojega žolodca zlasti za pijačo nima cementiranega, tak je pa povsod v enakem položaju, tak je brez financministra, pa tudi brez vsake blagajne. Tak navadno enako zabavlja čez vse, kjerkoli se že nahaja. Ako taki pridejo do-

mov v stari kraj, tedaj navadno pijo. Ustanovi se takoj vaško gasilno društvo, takega Amerikanca, ki rad za pijačo daje, pa izvolijo za Florijana in starešino, da pridno za pijačo daje in gasi. Vlogo Florijana igra toliko časa, dokler je kaj dolarjev, taki so navadno srečni, če potem sploh nazaj morejo. Ako ne morejo, potem se jezijo in dušajo nad Jugoslavijo, da se kar kadi. Na lastna ušesa sem slišal takega možakarja, ki je dejal: "Pokušaj, če bi jaz mogel nazaj v Ameriko. Veš, tri tavnent dolarjev sem prinesel, pa so me čisto posušili. V tej prekleto Jugoslaviji pa tud nič družga ni kot prekleto uši..." — Kajpada Jugoslavija je kriva vsega pri takih Florijanih. Tega pa ne pomisli, da si je vsega kriv sam. Takim ljudem pomagaj Bog, ljudje jim ne morejo.

Zdaj pa vzemimo pametnega in varčnega gospodarja, ki bi se ustanovil tako, kakor sem malo prej omenil. To je, da bi si kupil primerno posestvo, kjer bi pridelal

slov. pokopališče sv. Jožefa v Jolietu.

Zalujočim ostalim iskreno sožalje, pokojniku pa bodi Bog milostljiv! Naj spava v miru in sveti mu večna luč.

Poročevalec.

FAVLA LOVŠETOVA V AMERIKI.

Chicago, Ill.

Iz Clevelanda smo prejeli vest, da pride te dni iz stare domovine splošno znana prvovrstna sopranistinja gospa Pavla Lovšetova. V Clevelandu bo nastopila 28. oktobra v Sl. Nar. Domu. Gotovo je, da jo bodo tudi druge slovenske nasebine povabile, da nastopi v njih sredi. Za časa njenega bivanja v Clevelandu bo gost dr. Kernove hiše. V Clevelandu so izvolili posebni pripravljalni odbor, ki bo vodil vse priprave za njen koncert. Predsednik tega odbora je znani naš somišljenik Dr. James W. Mally. Kdor bi rad stopil v stik z gospo Lovšetovo radi morebitnih dogovorov za nastope po nasebinah, se lahko obrne tudi na Mr. Antona Grdina, gl. predsednika KSKJ., 1053 E. 62nd St., Cleveland, O., kateri bo rade volje posredoval.

Radi pomanjkanja prostora omenimo samo na kratko: Gospa Pavla Lovšetova je ena najboljših naših pevskih umetnic sopranistek. O njej so pri naših najbolj laskave kritike najmergnejši pevski kritiki. Sodelovala je v mnogoterih koncertih in bila vedno ona magnetična sila, ki je radi svoje posebne pevске nadarjenosti in umetnosti vleka javnost nase. Zato slovenske nasebine, okoristite se s to priliko. Stopite z odborom v Clevelandu v stik in dogovorite se, če želite njen nastop tudi med vami.

PISMO IZ NEODRESENE DOMOVINE.

S Krasa začetkom oktobra. Blagovolite priobčiti v cenjenem listu Amer. Slovenec nekaj poročil s Krasa, ki zdihuje sedaj pod Italijo.

Deset- in desetletne želje, da bi bili enkrat res lastni gospodarji na svoji zemlji slovenski, se nam niso izpolnile, kakor se se izpolnile drugim Slovincem, in kdo ve, ali se nam bodo kdaj izpolnile, da bi bili vsi Slovinci združeni pod streho ene hiše.

Kakšno navdušenje je bilo v Gorici, ko je ob razpadu Avstrije zaplapolala iz palače c. kr. okr. glavarstva v Gorici na Travniku ogromna slovenska trobojnica. Kako so se naša srca širila, ko smo smeli prosto dihati in govoriti. A žalibog, le tri dni je viselo znamenje naše svobode iz palače na Travniku, odkoder se je poprej stoletja vladalo pod nemško piklhaubo po Goriskem.

In zopet je morala naša trobojnica izginiti, da je dala prostor italijanski trobojnici, napovedovalki nove sužnosti, in sicer še hujše, kakor je bila pod nemško piklhaubo. — V ranjki Avstriji smo imeli vsaj nekaj svobode; smeli smo govoriti v svojem jeziku in vseh

uradih; slovenske vloge so se reševale v slovenskem jeziku celo na cesarskem Dunaju. Dobili smo celo svojo slovensko gimnazijo v Gorici. A sedaj? Kako žalostna sprememba! — Šole, tudi ljudske šole, so vse italijanske. Slovenski učitelji in učiteljice so do malega vsi prestavljeni globoko dol v Italijo, v uradih se ne sme več rabiti slovenščina.

Dosedaj je bil vsaj krščanski nauk v šolah še slovenski, a sedaj menda tudi tega več ne bo. Da, govori se celo, da duhovniki niti pridigati ne bodo več smeli v cerkvi v slov. jeziku. Italijanska megalomanija gre menda že tako daleč, da mislijo, da je Bog Italijan in da le kdor italijanski zna, pojde v nebesa.

V mesecu novembru bomo letos praznovali desetletnico, odkar smo bili po Italiji "rešeni". Pač žalostna desetletnica! Takšno je naše kulturno stanje! In gospodarsko je tudi takšno, da se Bogu smili. Davki so tako visoki, da ni mogoče več izhajati; zraven tega še razne vremenske nezgode, zlasti letos strašna suša, kakor je ne pomnija najstarejši ljudje. Kdor more le kaj denarja spraviti skupaj, pa gre v tujino, na Francosko, v Nemčijo, največ v Ameriko, v to obljubljeno deželo. Samo z enim parnikom se je iz Trsta odpeljalo 25. septembra čez 2000 samih Slovincov iz Goriskega, in to so sami čersti mošje in fantje, najboljše delavske moči. Vse prigovarjanje in prošnje, da bi doma ostali, ne izdajo nič. Naši ljudje v Ameriko, Italijani v našo deželo. Žalostno a resnično!

Ali se bo kdaj naš položaj izboljšal? Saj od Italije ne zahtevamo drugo, kakor pravico, da bi imeli Slovinci vsaj take svobode, kakor smo jih imeli v mačehovski Avstriji. Letos je naš knez in nadškof gorški birmoval po Tolminskem, Vipavskem in po Krasi. Pobožno ljudstvo ga je povsod sprejemalo z veseljem, a ločevalo se je od njega z žalostnim srcem, ker je prepričano, da je to zadnji slovenski knezof v Gorici.

Pa lahko še prihodnji kaj!

X.

ZADNJE MODNO GESLO: KROKODILI!

V zadnjem času so si izmislile dunajske elegantke, tiste, ki nimajo pod božjim solncem nobenega drugega opravila, novo norost. Namesto psov in mačk, opie in drugih nedolžnih živalic, se jim je pozelelo krokodilov. Vsaka dama, ki hoče veljati za res odlično, ima dolžnost nabaviti si takšnega eksotičnega živega kuščarja. Koliko prifrknjenk je temu klicu že sledilo, ne pove nobena statistika, pač pa poročajo, da je cena krokodilom silno narasla, dočim dobiš psa, mačko ali druge biveš "mascotte" baje skoraj zastonj. Proti novi modni norosti so se oglasila med drugim razna društva za varstvo psov in mačk, ki jo imenujejo "škandalozno in nečloveško".



Zagonetka ali pojmovnica šte. 4. — Iz naslednjih pojmov poišči besede nastopnih pomenov: 1. Šal, takmo — sestavi iz tega ime gotove vrste grozdja. — 2. Nos, dima — sestavi iz tega ime mesta v državi Wisconsin. — 3. Katragroš — sestavi sme slovensku gore. — 4. Urna sita, sestavi ime neke ladje. — 5. Ne, ono, čista, nič — ime nekega romana. — 6. Thomas Potun — ime znanega mesta v Angliji. To uganko stavi še enkrat Fant iz Sheboygan, Wis. in oni, ki ga bo zadela sreča izmed onih, ki bodo zagonetko pravilno rešili, bo dobil od njega še moški škatljico dobrih cigar, če ženska škatljico dobrega candy-a. Rešitev bo priobčena okrog 6. novembra.

Zagonetko šte. 3. so pravilno rešili: L. Zamernik, Chisholm; Rud. Dolenc, Cleveland; Jos. Horvat, Cleveland; G. Aristonik, Rosvini; I. Stare, Chicago; John Gosenc, Detroit; Ana Černovšek, Milwaukee; Mary Stuhler, Elly; Anton Ivec, Korbel; Jacob Kocichay, Lowell; A. Bandi, Cleveland; T. Težak, Steelton; Aug. Vidmar, Elly; Louis Udovick, Jr., Graney; Tereziya Česnik, Indianapolis; F. Klobučar, Butte; Anna Šuštar, Sheboygan; John Morgall, Willard; Mary Vidmar, Holliston; L. Kompare, Pittsburgh; Wm. Skufca, Willoughby; Irma Panec, Franklin; Frank Ivanc, Cleveland; Louis Smec, Cleveland; Marie Priland, Sheboygan; Margaret Zahar, Duluth; Louis Rusz, Pueblo; Matilda Kuhar, Pueblo; Tony Ernyay, Evelyn; Helen Jurci, Gilbert; John Plavich, Vandana; Katty Pashic, New York; Jerry Reich, Pueblo; Neimenovan: Joseph Gregore, Morgantown; Mary Vreck, Cleveland; Jos. Filipi, Moon Run; Helen Rohlich, Aurora; Wm. Jugo-vich, Rock Springs; Jos. Zalaznik, Grand; Frank Vesel, New Duluth; Angela Skult, Duluth; Frances Marolt, Gilbert; Matt Vranesich, Elly; Frank Podgoršek, Duluth; Peter Perusich, Holton; Janie Mihovec, Forest City; Anton Tomšič, Strabane; Katie Roman, Cleveland; Sophia Benčina, Warblin; Mary Legat, St. Joseph; Mary Ermon, Milwaukee; Joe Clumpa, Cleveland; Tereziya Prince, Cleveland; Martha Bevec, Milwaukee; John I. Juhlich, Detroit; Katarina Osterman, Chicago; Martin Shukle, Evelyn; Marcus Yonke, Detroit; Ana Matijašek, Steglont; John Calzer, Detroit; Steve Potocnik, Detroit; Mary Jerich, Elly; Justina Traven, Joliet; Mary B. Vlasich, Joliet; Anton Fabian, Joliet; Paulina D. Azman, Joliet; Ed. M. Indlich, Joliet; Francis Andolsch, Chisholm; Mary Znašnik, Elly; Frances Debeve, Evelyn; Josephine H. Vatin, Cleveland; Ludyk Perich, Willard; Mary Stefanich, Bradley; Mary Kastelic, Conant; John Barus, Conant; M. Koren, Milwaukee; Gertrude Rupert, Bartherton; Steve Jakša, Lorain; John Laugus, Sormas; field; Jennie Bamble, Joliet; Mary Stoner, West Allis; Ivanka Ghusa, Thornton; Margaret Gregorich, Chicago; Wm. Kalfzer, Waukegan; Pavline Marinčič, No. Chicago; Jennie Krall, Joliet; Angela Sneller, Virginia; Catherine Tometz, Bivalchick; Anton Kmet, Cleveland; M. Černovšek, Sheboygan; John Strah, Evelyn; Pese Kesternik, Evelyn; Anton Česnik, Cleveland; Frances Ponič, Laurel; Josie Perovešek, Willard; Magdalena Brišar, Chicago; John Flajnik, Pittsburgh; Jennie Musich, Waukegan; John Sajovic, Chicago; Mary Zorc, Summit; Joseph Shega, Bartherton; Mary Skofane, Chicago; Ant. Bogolin, Sheboygan; Karl Medosh, So. Chicago; K. Kotzian, Detroit; A. Terlep, Joliet; Anna Sordel, Indianapolis; John Lenko, Milwaukee; Jos. Marica Verbek, Whiting; Frank Omik, Milwaukee; Mary Koren, Cleveland; Matt Golob, Purslow; Frances Božič, Detroit; Barbara Sušon, Cleveland.

(Dolje na 3. strani.)

* PODLISTEK *

Drobtine s potovanja v domovino in nazaj.

Na deželi v domovini se kupi, recimo, za 100 tisoč dinarjev že precej lepa domačija. Vsaj taka, da se lahko redi dve ali tri glavne živine in se na njej tudi večinoma, razen mesa in morebiti nekaj žita, pridelava življenje doma. 100 tisoč dinarjev še dva tisoč dolarjev ni.

Ako zdaj dene tak gospodar še ene tri tisoč dolarjev na obresti, katere se lahko dobi od najmanj 6 do 10 odstotkov, tedaj tak gospodar prav sijajno izhaja in mu še denar ostaja, to je, če pametno in trezno gospodarji.

Za zgled naj navedem moje stariše. — Imata srednje veliko posestvo in radi sta-

rosti se ne bavita z drugim, kakor samo z eno molžno kravo. Življenje večinoma pridelata doma. Mati pa mleko prodaja, ki stane sedaj od 2 do 2 in pol dinarja liter. Krava ima od 12 do 14 litrov mleka na dan in krava oba živi.

To, poročate, ni nič. Res ni veliko, ali za ljudi, ki pridelajo vse doma in potrošijo le za kavo in sladkor in kak funt mesa v nedeljo ali ob prazniku, je pa že precej. Je toliko, da lepo pošteno izhajata.

Kdor bi pa imel dve ali tri dobre molzne krave, ta bi sijajno izhajal. Kaj pa je na taki kmetiji potreba kupiti? Obleko, obvalo, sladkor, sol, tuintam mesa in kaj podobnega. Večina živeča se pa pridelata doma. Previden kmet, ki zna, si bo izredil tudi prašiče in ima tako mast in suho meso doma. Recimo, da bi imel dve krave in dobil ene 50 dinarjev na dan za mleko, zraven obresti od kakih tri tisoč dolarjev, ali bi se ne dalo s tem imenitno živeti? Mnogo bolj ugodno, kakor pa n. pr. tu v Ameriki

po premostovniških revirjih, kjer mora ubogi premostgar garati, kakor črna živina, v zaduhlem zraku, tako da potem še nobena teka nima, ko se vsede k mizi doma.

S tem pa naj nobeden ne misli, da delam kako reklamo, da bi se rojaki vračali domov. Ne, podajam le sliko, kakor sem jo videl jaz in pa kakor mislim jaz.

Tako, kakor pripovedujem, bi šlo le pametnim, treznim in varčnim gospodarjem. Drugim ne. Zakaj kdor ni navajen varčevati, navadno tudi v Ameriki nič nima. Saj si človek v teh slabih časih le z največjo težavo kaj prihrani in še to si mora odtrgati od svojih ust. Zato, kdor je varčen in pameten, izhaja dobro tudi v Jugoslaviji, kakor povsod drugod. Kdor pa ne pozna nobene meje in svojega žolodca zlasti za pijačo nima cementiranega, tak je pa povsod v enakem položaju, tak je brez financministra, pa tudi brez vsake blagajne. Tak navadno enako zabavlja čez vse, kjerkoli se že nahaja. Ako taki pridejo do-

mov v stari kraj, tedaj navadno pijo. Ustanovi se takoj vaško gasilno društvo, takega Amerikanca, ki rad za pijačo daje, pa izvolijo za Florijana in starešino, da pridno za pijačo daje in gasi. Vlogo Florijana igra toliko časa, dokler je kaj dolarjev, taki so navadno srečni, če potem sploh nazaj morejo. Ako ne morejo, potem se jezijo in dušajo nad Jugoslavijo, da se kar kadi. Na lastna ušesa sem slišal takega možakarja, ki je dejal: "Pokušaj, če bi jaz mogel nazaj v Ameriko. Veš, tri tavnent dolarjev sem prinesel, pa so me čisto posušili. V tej prekleto Jugoslaviji pa tud nič družga ni kot prekleto uši..." — Kajpada Jugoslavija je kriva vsega pri takih Florijanih. Tega pa ne pomisli, da si je vsega kriv sam. Takim ljudem pomagaj Bog, ljudje jim ne morejo.

Zdaj pa vzemimo pametnega in varčnega gospodarja, ki bi se ustanovil tako, kakor sem malo prej omenil. To je, da bi si kupil primerno posestvo, kjer bi pridelal

glavne stvari za življenje doma, redil ene dve molzni kravi, prodajal mleko in da bi imel še ene tri tisoč dolarjev na obresti. Za mleko lahko dobi najmanj 40 dinarjev na dan. To bi bilo enih 70c. Obresti pa enih 60c na dan. Bi bilo to enih \$1.30 ali v najslabšem slučaju pa gotovo \$1.00 na dan. To bi sicer v Ameriki ne bilo veliko. Veliko bi pa bilo za Jugoslavijo, kjer se, kakor sem vam že prej povedal, izda za hrano — kakoršno sem omenil — le kakih 16 dinarjev na dan. Pa to zadnje odpade, ker tak posestnik bi večinoma vse pridelal doma. Takemu posestniku se pa ni treba bati brezdelja, ne štrajkov, ne da ga bodo kakih "bossi" porivali sem in tja in psovali, kakor se to dogaja marsikje po svetu. Pač pa je samostojen gospodar in živi čisto neodvisno življenje. In to je mnogo vredno.

Naročajte najstarejši slovenski list v Ameriki "Amerikanski Slovenec!"

ŽENSKI SVET

PODRUŽNICA ŠT. 24 S.Ž.Z. USTANOVLJENA.

La Salle, Ill., 17. oktobra 1928. (Telefonično poročilo.) — Vključ zelo deževnemu vremenu se je nocoj zbralo v šolski dvorani lepo število zavednih slovenskih žena in deklet ter so ustanovile novo podružnico Slovenske Ženske Zveze, ki bo dobila številko 24 S.Ž.Z. Takoj prvi večer jih je pristopilo 40, veliko jih je pa obljubilo, da pristopijo še ta mesec. Navdušenje veliko. Bodo se udeležile kampanje. Živele zavedne La-Sallčanke. Podrobno poročilo sledi.

Katera naselbina ji bo sledila? Katera država se bo postavila s številko 25?

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

POLITIČNI KOTIČEK.

Piše Marie Prisland.

Alfred E. Smith, kandidat demokratske stranke za predsedniško mesto, je sin revnih starišev. Že v zgodnji mladosti je moral pomagati pri vzdrževanju družine. Umrli mu je namreč oče, ko je bil deček še le trinajst let star. Mati se je po moževi smrti začela ukvarjati z izdelavo dežnikov, kar pa je ona zaslužila, ni zadostovalo, zato je mladi Alfred moral dati slovo šoli in začeti služiti vsakdanji kruh.

Njegova politična kariera se je pričela l. 1903, ko je bil izvoljen za državnega poslanca. Od tedaj naprej je bil vedno v politiki ter zavzemal to ali ono odgovorno mesto v državi New York. Leta 1918 je bil prvič izvoljen guvernerjem in potem še trikrat, tako da je on edini guverner v Zedinjenih državah, ki se lahko ponosa s štiriimi termini. Za časa ko je bil v rokah kontrole nad državo, jo je najprvo preuredil in pomedel s starimi in neumestnimi odredbami in jih nadomestil z izboljšanimi postavami. Zlasti je veliko dobrega storil za ženske in otroke. Še ko je bil član državne zbornice, se je na vse načine boril, da se sprejme predlog, ki bi omogočal podporo vdovam z nederastliimi otroci. V ta namen je imel ganljiv apel na zbornico, v katerem je povdarjal sledeče: "Najubornejši grizljaj kruha je slajši iz roke ljubeče matere, kot pa najboljše kosilo v urzli sirotišnici. Denar, ki bi se obrnil za zidavo novih sirotišnic, naj se obrne za podporo materam, da bodo lahko svoje otroke doma vzgajale. Tako ne bo grenke ločitve od matere in otrok. Ljubezen je potrebna za vzgojo. Pa kako vam bo mrzli institut nadomestil materino ljubezen?" Ta njegov govor se smatra za nekaj znamenitega, dosegel je z njim, da se je predlog za podporo sprejel in postal zakon države New York. Dalje se je boril za žensko volilno pravico, katere je bila sprejeta v tej državi leta 1919. Priporočal je skrajšani delavni čas za ženske in mladino ter izposloval boljše plačo ženskemu spolu. Njegov slogan je bil: "Enaka plača za enako delo." Uvedel je še več drugih postav, odkar je guverner, vendar bi vzel preveč časa in prostora vse navajati. — Omenila sem le poglobitno, da naše članice presodijo, ali je mož s takim rekordom in takimi zmognostmi vreden postati predsednik naše nove domovine.

Opomba: — Ne pozabite se registrirati, katere ste državljanke, da boste lahko volile 6. novembra. Večina držav ima urejeno, da je zadnji dan za registriranje približno en teden pred volitvami. Lahko si čen volite, če se ne registrirate, ampak potem se morate izkazati z odvetnika zapriseženo izjavo, da ste res državljanka, kar pa pomeni nepotrebna pota in sitnost.

SMRTNA KOSA.

Zopet je nemila smrt posegla v našo sredo. Dne 8. oktobra, letos, je nas zavedno zapustila naša sestra Rose Rotar, članica Podružnice št. 10, S. Ž. Z., Collinwood, Ohio. Članice so ji priredile lep pogreb.

Pokojnica je pristopila k Zvezi meseca aprila, 1927, ter je bila članica 18 mesecev. Dne 16. oktobra sem poslala na tajnico, Mrs. Mary Sluga check za \$50.00, katerega bo ona izročila dedičem pokojnice, kot prispevek k pogrebnim stroškom.

Kot se mi poroča, je pokojna Rose Rotar bila dobra članica Zveze. Pridobila je veliko članic in v vseh ozirih pripomogla k napredku. Naj ji bo plačnik Bog, članice jo pa gotovo bodo ohranile v trajnem spominu.

Julia Gottlieb, gl. tajnica.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

HIŠA NA PRODAJ.

6 sob, elektrika, kopalna soba. Poizve se na 1822 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

DELO ZA MOŠKE. Išemo dečka čez 16, prijetne zunanosti, delavnega; prednost tak, ki se želi učiti lekarnarstva — Kubricht Drug Store, 1858 W. Chicago Ave., 10 do 12 dop.

UGODNA PRILIKA. Grocerijska trgovina, že dolgo v obratu, italijanska, poljska, slovenska in ogerška sosesčina. Lastnik odstopi zaradi starosti. Nizka cena, skupno s poslopijem ali brez njega. 902 W. 119th St., West Pullman.

matere, da bote videle, da se tudi tamkaj doma zanimajo za naše delo in našo zvezo. Tako se glasi:

"Mislija sem že, da si umrla, pa sem brala 'Am. Slovenca' in videla sem, da še živiš, ker sem brala tvoje vabilo na piknik 19. avgusta. Tudi jaz bi bila rada navzoča na vašem pikniku, da bi videla, kako se bote imele. Ako se bote žene dobro prijele, pa bote še slovensčino ohranile in vero katoliško. To bo vaša zasluga. Do solz sem bila ginjena, ko sem brala, kako skromno in lepo vabiš, kakor bi bilo vas malo. Saj Milwaukeeja ni ena najmanjših podružnic, saj tam ste zmagale v kampanji za Am. Slovenca", potem vem, da vas ni malo. Bog naj vas blagoslovi in vaše delo bo gotovo lep uspeh imelo. Seveda se ve, da imate velike žrtve, pa brez muje ni nič. To si mislite, da bodo še vaši potomci hvaležni za to delo. Tudi v Sloveniji so bili hudi boji za naš jezik in narodnost, pa so vedno dobro držali in Slovenija je danes trdna in zavedna."

Tako vidite drage sestre se zanimajo tudi tam za morjem za nas in za naše delo. Zato delajmo in agitirajmo vse povod za našo Slovensko Žensko Zvezo!

S sestrskim pozdravom
Mary Kopač, pred.

DOPIS IZ ZAPADA.

Oregon City, Ore.

Cenjene mi sestre, naše slavne organizacije S. Ž. Z. št. 4 Marsikatera izmed Vas je imela počitnice, prijetne in vesele, ter se zabavala in veselila ljubega zdravlja. Tako sem tudi jaz imela počitnice, toda žalostne. V tem času nisem mogla goristiti naši organizaciji, pograbil me je bolezen, da sem morala ostati 15 dni v postelji. Zelo mi je bilo težko izgubljati čas, toda hočeš nočeš, boleznini se ni mogoče ustavljati.

Zelo sem bila pa razveseljena, ko so me tekmo boleznini mnoge sestre naše organizacije obiskale. Posebna zahvala pa izrekam sestrostrama, Mrs. Mariji Polajnar in Mrs. Mariji Papež, ker sta me redno vsaki dan obiskovali, ena dopoldne, druga popoldne; mi stregle kakor mati svojemu otroku, in tudi opravile vse hišno delo, dokler nisem okrevala. Take so bile torej moje počitnice. Kaj enakega ne privoščim nobeni sestrski naši organizacije.

Torej, zdaj ko sem že popolnoma ozdravila, pa zopet na delo. Vsem cenjenim rojakom po Oregon City naznanjam, da bom vse v kratkem obiskala. Nabirala bom nove članice za S. Ž. Z. št. 4, poleg tega bom pa nabirala tudi nove naročnike za list "Amerikanski Slovenec", in tudi za "Ave Marijo". Agitirala bom tudi za nove članice za Društvo sv. Družine. Ob enem pa prodajala razne knjige in gramogonske plošče, da si boste lahko izbrali, kar boste potrebovali. Prosim, odločite se že vnaprej, kaj boste potrebovali, kadar Vas obiščem. Ako Vas pa slučajno ne bo doma, potem Vas obiščem pozneje.

KALIFORNIJSKO GROZDJE

PRIIHAJA SEDA J V CHICAGO.

VSEH RAZLIČNIH VRST. KVALITETA DOBRA.

CENE SO SEDA J NIŽJE, KAKOR BODO POTE M POZNEJE V SEZONI.

POLNE ZALOGE SO SEDA J NA RAZPOLAGO NA

SLEDECIH POSTAJAH

SANTA FE TRACKS 21ST & ARCHER AVE.
CHICAGO & N. WESTERN R. R., CLINTON & KINZIE
ROCK ISLAND TRACKS TAYLOR & CLARK ST.
PRODUCE TERMINAL 27TH ST. & ASHLAND AVE.

CHICAGO

Zmerne tovarne cene so jamčene v katerikoli kraj za kupovalce izven mesta.

Pozdravljam vse sestre S. Ž. Z., širom Amerike in želim, da dobite veliko novih članic, tudi jaz se bom potrudila, kolikor bo mogoče.

Marija Plantan.

IZ URADA PODRUŽNICE ŠTEV. 19. S.Ž.Z.

Eveleth, Minn.

Vsem članicam se naznanja, da je bilo sklenjeno na seji dne 10. okt. da se priredi takozvani (party), ali domača zabava, katere čisti dobiček je namenjen v blagajno, katere je že prazna. Zatorej je dolžnost članic, da se vse udeležijo te zabave, ki se vrši v nedeljo dne 21. okt. v City Auditorium. Ob enem se vabi tudi vse druge, ker na to zabavo pride lahko vsak, ker če več nas bo skupaj bolj veselo se bomo zabavali in ob priliki bomo me drugim vrnila. Torej na svidenje! Odbor.

IZ URADA PODRUŽNICE, ŠTEV. 13. S.Ž.Z.

San Francisco, Calif.

Naznanjam vsem članicam, da smo na zadnji seji sklenile, da bomo priredile veselico dne 27. okt. v Slovenskem domu. Da priredimo to veselico je poseben vzrok, ker bomo ob tej priliki proslavile obletnico ustanovitve podružnice št. 13. S.Ž.Z. Druga stvar pa je, ker je hotela naša blagajničarka resignirati, da zakaj bi bila ona blagajničarka, pa nobenega denarja nima. Zato je naša dolžnost, da poskrbimo, da bo

naša blagajničarka imela kaj v blagajni, da bo imela potem kaj dela, paziti na denar. Prekribimo ji vložno knjižico, kako čebelici panj, potem bo pa nosila vanj.

Potem imam še eno željo, da bomo pomagali tudi Slovenskemu domu. Torej vabim vse Slovence in Slovenke iz vseh bližnjih naselbin, ker zabava bo izvrstna, kakor so vse druge. Za suha grla in dober prigrizek bo preskrbel vse naš odbor, ki je zato izvoljen. A za tiste, ki se radi sučejo, kakor se jaz, bo pa igral dobroznani Mr. Anton Tomsich in njegovi sinovi. Ko bomo slišali Mr. Tomsicha igrati prave kranjske komade, bomo mislili, da smo v Metliki pri Malešiču, pri "Zlatem levu". Torej na svidenje dne 27. okt. 1928.

Kakor sem opazila, se že več podružnic zanima za razpisano nagrado. Je že dobro. Nagrada je lepa stvar in zelo lahko jo je obljubit. Ali saj veste 200 članic skupaj spraviti je pa že nekaj dela, a vse to se da doseči, ako jih je v naselbini 200. Jaz malo vem, kam bo romala obljubena nagrada. Kolikor meni znano bo šla v slovenski Rim. Rim naj zmaga pri nagradi. A pri predsedniških volitvah pa naj zmaga Al Smith. Kakor se meni vidi, bodo moje želje uresničene.

Pozdravljene vse članice S. Ž. Z.!

Mrs. Barbara Kramer, taj.

MIMOGREDE.

(Nadaljevanje z 2. strani.)
non City: John Reje, Leask, Sask. — To zagonetko je uganila velika večina. Samo 17 izmed poslanih je poslalo napačno rešitev. Sreča je zadela to pot Mr. Louis Russa, 1210 Santa Fe Avenue, Pueblo, Colo. kateremu naj fant iz Sheboygana pošlje obljubeno nagrado. Pravilna rešitev je: 1. Kamnik. 2. Wilson. 3. London. 4. Hughes. 5. Trobec. 6. Viljem.

NEPRIJETEN "SORODNIK" ALBANSKEGA KRALJA.

Na vratislavskem kolodvoru so aretirali 22letnega turškega dijaka Mustafa Said Nazim beja iz Carigrada, ker je izvršil celo vrsto sleparij. Izdajal se je za nečaka albanskega kralja. Dejansko je iz odlične turške družine; oče mu je bil polkovnik in krilni pobočnik Abdul Hamida, a Enver paša je bil njegov stric.

NAJBOGATEJŠI GRK UMRL.

V Atenah je umrl nekdanji grški predsednik vlade Štefan Skudulis, mož, ki je bil zelo ugleden in premožen. Že za življenja je bil eden najimovitejših Grkov. Razpečatenje njegove oporoke pa je pokazalo, da je bil resnično prvi Nabob svoje domovine.

Zapustil je dedičem bilijon dolarjev. Samo davek, ki ga bodo morali njegovi dediči plačati državi, znaša šest milijonov dolarjev. Skudulis je obogatel kot bankir v Carigradu. Ko je izbruhnila svetovna vojna, se je Skudulis, ki je bil tedaj ministrski predsednik in zunanji minister Grške, uprl

prigajanju, naj se njegova domovina udeleži vojne. To naprežanje, da bi ostala Grška nevtralna, mu je prineslo oznako germanofila, nakar je odstopil. Grška pa je takoj po njegovi demisiji stopila v vojno na strani antante.

NOVOST

ROŽA KOT PREROK.



Ravnokar smo prejeli iz Evrope veliko izredno novost, kakršne še niste videli v svojem življenju. Nekaj čudovitega in presenetljivega. To je roža-barometer, ki se izpreminja v treh različnih barvah, v roza, modro in sivkasto. Ta roža vam napove z vsako barvo izpremembo vremena s sigurnostjo 24 ur vnaprej. Kamorkoli jo boste postavili, bo povsod v okras in bo zanimala vsakogar. To čudovito rožo vam pošljemo, poštnina predplačana, kakor hitro prejmemo od Vas 50 centov v gotovini ali v Money Order. Znamk ne sprejemamo. Tri rože za \$1.25. Za agente poseben poudar.

VARIETY SALES COMPANY,
1723 No. Kedzie Ave. Dept. 829,
Chicago, Ill.

HIŠA NA PRODAJ.

Pod ugodnimi pogoji prodam novo "brick veneer" hišo na Oakland & Ingalls Ave., v Jolietu, Ill. — Hiša je velika 42x24 in ima pet sob, dve shrambi za obleko in kopalno sobo. Cena je samo \$4400.00. Za pojasnila se oglasite na 1601 Nicholson St., Joliet, Ill.

Odhod parnikov

Iz New Yorka bodo glavni parniki v prihodnjih treh mesecih odhajali v sledečem redu:

- | | | |
|----------|---|-----------|
| 20. okt. | — Ile de France — | Havre |
| 24. " | — Aquitania — | Cherbourg |
| 27. " | — Majestic — | Cherbourg |
| 27. " | — Deutschland — | Hamburg |
| 31. " | — Berengaria — | Cherbourg |
| 1. nov. | — Columbus — | Bremen |
| 3. " | — Paris — | Havre |
| 3. " | — Olympic — | Cherbourg |
| 6. " | — Saturnia — | Trst |
| 10. " | — Hamburg — | Hamburg |
| 13. " | — Pres. Wilson — | Trst |
| 14. " | — Aquitania — | Cherbourg |
| 16. " | — Berlin — | Bremen |
| 17. " | — Ile de France — | Havre |
| 17. " | — Majestic — | Cherbourg |
| 17. " | — Rotterdam — | Boulogne |
| 21. " | — Berengaria — | Cherbourg |
| 21. " | — Albert Ballin — | Hamburg |
| 23. " | — Olympic — | Cherbourg |
| 24. " | — Columbus — | Bremen |
| 1. dec. | — PARIS (naše božično skupno potovanje) | |
| 1. dec. | — Vulcania — | Trst |
| 5. " | — New York — | Hamburg |
| 5. " | — Aquitania — | Cherbourg |
| 8. " | — Majestic — | Cherbourg |
| 8. " | — Ile de France — | Havre |
| 11. " | — Saturnia — | Trst |
| 11. " | — Berlin — | Bremen |
| 11. " | — Deutschland — | Hamburg |
| 14. " | — Berengaria — | Cherbourg |
| 18. " | — Paris — | Havre |
| 19. " | — Hamburg — | Hamburg |
| 27. " | — Pres. Wilson — | Trst |
| 29. " | — Majestic — | Cherbourg |
| 4. jan. | — Berengaria — | Cherbourg |
| 12. " | — Ile de France — | Havre |
| 19. " | — Vulcania — | Trst |
| 26. " | — Paris — | Havre |

Za cene vožnje na različnih parnikih, glede notnih listov in drugih potniških zadev pišite po pojasnila na spodaj navedeni naslov.

Obrnite se na našo banko tudi: kadar pošiljate denar v stari kraj; na-še cene so med najnižjimi; kadar želite dobiti denar iz starega kraja; kadar želite dobiti kakšno osebo iz starega kraja; kadar rabite pooblastilo, izjavo, pogodbo, ali ako imate kak drug posel s stariim krajem.

Tudi ne pozabite, da naša banka obestuje denarne vloge po 4 1/2%.

Prudential Bank

(ZAKRAJŠEK & ČEŠARK)

455 W. 42nd Str., New York, N. Y.

KVALITETA — TOČNOST

POSTENJE

A. F. WARHANIK

zanesljivi lekarnar — zalo- ga fotografiranih potrebščin.
2158 West 22nd Street
Vogal Leavitt cesti
CHICAGO, ILL.

PREVOZ - DRVA - KOLN



Rojakom se priporočamo za na- ročila za prevoz — drva in preva- žanje pokitstva ob času selitve.

Pokličite

Telefon: Roosevelt 6221.

LOUIS STRITAR

2016 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Kdo je kdo

— ZA —

državnega pravdnika
LINDSAY

William John,

Sodnik na Superior Court, Cook County

Kandidat, ki izvršuje postavo.

Rojen dne 9. dec. 1878. v Aurora, Ill.; sin od William E. (C. B. & Q. kondukter) in Katarine A.; škotskega pokolenja; študiral (gramatiko) na Center in East Aurora višji šoli v Aurora; potem na Grinnell kolegiju (Congregational), Grinnell Iowa in v Chicagi na Knet kolegiju za pravo; bil je prvenec pri igranju nogometa in žogometa v višji šoli in kolegiju in izvrstni debater; služil si je sam kruh začasa šolanja v kolegiju in dosegel vzorno stopnjo šolanja; ko je zapustil kolegij je poučeval zgodovino in o državnstvu in vladi eno leto v Iron Mountain višji šoli v Michiganu in telovadil; potem je učil dve leti v East Aurora višji šoli in telovadil; zatem je učil ekonomijo, algebro, matematiko, geometrijo v Englewood višji šoli v Chicagi in pomagal pri telovadbi.

Vstopil je v Chicago Kent kolegij za pravo, medtem, ko je še vedno učil v Englewood višji šoli. Graduiral leta 1906 in odlikovan s stopnjo LL. B.; poprej pa je prejel stopnjo Bachelor Filozofije iz Grinnell; začel je praktcirati v pravnem uradu Alderman William J. Pringle iz Pringle, Northrup & Terwilliger, kot asistent; in je bil sprejet med pravnike v Illinoisu dne 3. oktobra, 1906; še tisto leto je jel poučevati v Chicago Kent kolegiju za pravo in je poučeval tam vedno od tedaj; oče mu je umrl leta 1902. od tedaj je on skrbel za družino, med tem, ko se je šolal in izobraževal in se vadil in preiskušal v pravo.

Začel je sam za sebe 1907. Obdržal svojega prvega klijenta, Peninsular Stove Company, dokler ni šel na "bench"; 1908. se je poročil z Mary Belle Kinnick, Adel. Iowa, ljubica iz kolegija — in si je ustanovil svoj dom v Chicagi še isto leto na južni strani; 1912. je zavzel prvi pravni urad v Hartford poslopju z E. D. Pray, prenehal je poučevati an Englewood višji šoli; 1914. je kandidiral za sodnika na municipalnem sodišču za poskušnjo — praktično brez vsake pomoči je zmagal ta 17. izmed 46 kandidatov.

Bil je imenovan za načelnika v kancelariji Superior sodišča, 1917. v starosti 39 let; služboval je kot konškrpicijski pravnik med vojno; kandidiral je za sodnika na municipalnem sodišču leta 1920, toda je zgubil v Hardingovi zmagi; bil je izvoljen za sodnika na Superior sodišču 1923, principelno z nepristransko pomočjo svojih prijateljev; mladi pravdniki, katere je sodnik Lindsay poučeval so agitirali zanj po mestu; služboval je kot načelnik justičnega kriminalnega sodišča od septembra 1926, do septembra 1927; sedaj v ljudskem pravnem oddelku na Superior sodišču. V svojem službovanju si je stekel naravnost zavidljive zasluge, posebno na kriminalnem sodišču; njegov rekord kot justični načelnik nima enakosti od leta 1915. do danes.

Afilijacije: Je član prebisterijanske cerkve; Ogden Park Lodge, No. 897, B. P. O. E. 705; Order of Eastern Star; Phi Delta Phi Legal Fraternity; Profesor Equity Jurisprudence Chicago Kent College of Law; kandidat za točno izvrševanje zakona za državnega pravdnika na demokratski listi, 1928; njegov dom, 6108 Rhodes avenue.

Platforma:

Poštenost

In inteligentni

Obrat

V vodstvo javnih zadev!



Žena z zaprtimi očmi

Pierre l'Ermite. - Poslovenil dr. Lovro Sušnik.



Dvaintrideseto poglavje.

Tisto noč Rozalina ni zaspala. Razburjenje poslednjega srečanja jo je držalo zbujeno vso noč še bolj kot hreščanje viharja.

In vendar se je zdelo, da se masivni hotel, čeprav mogočno naslonjen na vznožje neizmernih razrastkov neizmernih ostric, maje pod ovnovimi sunki burje kakor da ga bo velika roka orkana prišla in odnesla liki slamico v prepaše.

Zlasti enkrat se je Rozalina vzravala na ležišču.

Proti zaprtim oknicam sobe je bila mislila, da čuje človeški krik. . . obupen klic na pomoč.

"Kdo je tam? . . ."

Posluhnila je in srce ji je naglo udarjalo v prsih. . .

A niti za hip ni pomislila, da bi se bil Ludovik Hughe zgubil v gori, saj je bil hotel v Montversu čisto blizu in zadnji vlak je odhajal proti Chamonixu celo uro po zadnjem stavku Ludovika Hugha, ki ji je še vedno zvenel v spominu: "Kar mi tu odgovarjate, je zelo usodno! . . ."

Triintrideseto poglavje.

Drugo jutro se je pokazala na živom-drem nebu polagoma v obrisih bleščeča veličastnost vseh ledenikov, tako "Charpoua", "Leschaux", "Thendia", "Orjaka", glavnega povzročitelja nočne nevihte. . . In prav v ozadju obzorja, kot pregrada, velikanski branik "Grandes Jorasses".

Vse roznate, vse pozlačene so se zasvetile druga za drugo vse ostrice, veliki "Charmoz", divji "Gregon" in lepa konica "Orjaka".

Kot morje pozna tudi gorovje nasprotja strahotne jeze in božajočega nasmeha.

Danes se vse te ostrice, namesto da bi se kale obzorje in bodle v nebo, smehljajo idealno okopane v solnični jutranji svetlobi.

Včeraj je dolina izginjala pod bledim mrtvaškim prtom oblakov. . . Danes vse poje v njej. . . zeleni travniki, zvoniki, obsolnčene strehe planinskih koč.

Toda spodaj v tej dolini razjeda nekoga skrb, namreč Celestina.

Njegov gospodar je odšel v stanju prenapetosti, kot je opazil. . . Vrnil se ni sinoči, ne ponoči, ne davi. . .

Hotelski slugi in šoferji nimajo skrivnosti med seboj. Celestin ve prav dobro, da je bilo odneseno pismo, naslovljeno na Marijo Durand, v hotel v Montversu. . . Ve, da je njegovega gospodarja sam odšel tja gori. . . in ve tudi zakaj.

Pravkar je telefoniral v hotel; tam ne poznajo Ludovika Hugha. Tedaj se je osmelil tako daleč, da je zahteval k aparatu Marijo Durand; tudi ta ni ondi bolj znana.

Zdaj pa ne razume več.

In vendar mu potrdijo od zgoraj, da je neznan turist brez vodnika in celo brez cepina šel sinoči mimo po stezi, ki zavije okoli hotela in nadaljeval pot proti ledeniku "Orjaka". Niso ga videli več. . .

Je pa samo ta steza.

In vihar v tej noči je bil tako strahovit, da je steza pred "Tete de Trelaporte" pretrgana.

Če tedaj danes ne vidijo več tega nepredvidnega turista, se pač nahaja v eni prvih razpok "Orjaka", zakaj dalje za gotovo ni mogel iti.

Celestin je stopil v vodniško pisarno. In od tukaj so prosili iz hotela v Montversu natančnejših podatkov.

Sofer ne živi več, kajti vse se sklada v tem, da potrjuje in določa kraj nezgode: njegov gospodar, živ ali mrt, leži tam gori na dnu kake razpoke. Dolžnost se riše jasno, zapovedovalno; treba mu je iti na pomoč, in sicer takoj.

Na skrbipolno pobudo Celestinovo se stori neposredno karavana vodnikov in nosačev. Gorski vlak jih potegne na Montvers in takoj se začne iskanje po načrtu.

In na kraju, kjer se pogrezne med skalovjem steza pod ledenik "Thendia", pride vodnikom nasproti dekle: čudno blede je, kar še podčrtava njeno lepoto; njene modre oči so polne groze.

Ko zagleda Celestina, se ustavi kakor prikovana k tlom.

Sofer je razumel:

"Gospodična! . . ." je vzkliknil — ni si u pal pred to devojko, ki je ni nikoli poznal take, reči enostavno "Marija". . . kakor še pred enim mesecem. . . "Gospodična, preteklost je preteklost. . . In jaz jo obžalujem in jo izplunem! . . . Ob tej uri ni za vas in zame važno nič drugega več kot: najti zopet g. Ludovika. . ."

Vodniki so se ustavili. . . so bolj gledali kot poslušali. . . Očividno imata ta dva neka med seboj; ali navajeni so tega in jih nič ne briga. . . Sedaj stopata Celestin in Marija spredaj, oni pa za njima.

Rozalina je nervozna, boječa, tesnobna; skoraj jo začena peči vest.

Šele davi je zvedela, da turist, ki je govoril z njo, medtem ko je ona urejevala srebrne osate, ni bil prišel proti Montversu, temveč je, kako neprevidno, nadaljeval pot v smeri proti "Orjaku".

Ta turist ni mogel biti drugi kot Ludovik Hughe v obupu. . . in v katerega ga je spravila ona.

Rozalina je vedela, da je on silovite narave. . . Kaj se je zgodilo z njim to noč. . . in v nevihti na nevarni stezi, ki je vodila k razpokam, katere so bile njemu popolnoma neznanne? . . .

Da, Rozalino peče skoraj vest. Čuti se nekoliko odgovorno za ta obup. . . morda za to smrt. . . Ko bi se sedaj držala kri tudi njenih rok. . . ?

Njena bojazen je postala tako velika, da je bila govorila o tem z Miss Albrandt, svojo mlado Američanko, ki ji je bila že prijateljica, in Miss ji je bila točno odgovorila:

"Vi ste mu dolžni priskočiti na pomoč."

Tedaj je bila telefonirala v pisarno vodnikov in dobila odgovor, da so bili v Chamonixu že sklicani in da so na poti navzgor.

Tedaj se je bila tudi Rozalina, ki ni mogla več strpeti na mestu, podala na nevarno pot, kolikor je je še ostalo; nato pa se je bila, videč, da je brez moči, obrnila nazaj in šla vodnikom naproti.

Ti so pravkar pustili ob strani ledenik "Thendia" in so se približali ledeniku "Orjaka".

Načelnik vodnikov je bil mnenja, da je bil moral turist po vsej verjetnosti nadaljevati pot prav do velikih razpok in oslepljen vsled noči in snega pasti v eno izmed njih.

V katero. . . ? Tu se je začela skrivnost. Ti moške, ki so poznali svoje gore in kaj skrivajo za tiste, ki se drznejo nanje brez priprave, niso rabili dolgo, da so jo razjasnili.

Nad prvo razpoko so letale z neko trdovratnostjo vrane. En vodnik jih je pokazal svojim tovarišem. Ti so prikimali, da razumejo.

V resnici, komaj so začeli s preiskavanjem te špranje, že je eden nosačev opazil nekaj metrov spodaj mehak klobuk, ki je obvisel na modrini notranjih grebenov.

— Berlin, Nemčija. — Colmann, direktor od delavnice zepelinov v Friedrichshafen poroča, da vest, katera se je raznesla, da je Graf Zepelin prodan neki španski kompaniji ni resnična. Sicer se Španska zanima za Graf Zepelina, toda nična.

Nemčija tega zrakoplova še ni postavila na prodaj in če se bi to zgodilo, se mora za to zadevo tudi od vlade dobiti dovoljenje. Ta vest se je raznesla le med časopisi in ni resnična.

PROGRAM Pevske in Dram. Predstave

pevskega zbora prekmurskih Slovencev
"JEZERO"

v nedeljo, 21. oktobra '28

V ŠOLSKI DVORANI SV. ŠTEFANA

V KORIST CERKVE.

Začelo se bo ob treh popoldne. Vstopnina za odrasle 50c.

1. Pozdrav. Predsednik "Jezera", Stephen Vagner.
2. Nastop "Jezera". a) Oj hišica očetova.
b) Pevec.
c) Ljubezen do domovine.
d) Tam za goro zvezda sveti.
3. Nagovor. Rev. Kerubin Begel.
4. Nastop "Jezera". a) Venček narodnih (Mihelčič).
b) Eno samo tiho rožo.
5. Nagovor. Rev. Paskal.
6. Nastop "Jezera". a) Preljubo veselje.
b) Od straže hrvaške.
c) Lahko noč.
7. Nagovor. Rev. Anzelm Murn.
8. Igra:

"Za letovišče"

Burka v 15. prizorih.

OSEBE:

Pl. Napasen, bogatin, lastnik letovišča	Stephen Tivadar
Gregor Smola, zdravnik, kupec letovišča	Stephen Vagner
Som, vodja potujočih igralcev	John Gyorkos
Kosovka, perica	Rosie Grosko
Pihalnik, rekrut	Frank Puklovic
Lucrezio, plesni učitelj	Stephen Foy
Selanka, beračica	Barbara Horvat
Belin, korporal	Stephen Kolenko
Silberhorst, grofovski strežaj	Frank Horvat
Malta, stavbenik	John Toplak
Lesarka, vdova z otroci	Anna Frank
Janček	Michael Kolenko
Lesarkina otroka	Veronica Kolenko
Rafka	Veronica Bojc
Sobarica pri pl. Napasenu	
Režiser	Stephen Foy

Po igri zabava in ples. — Igra Foysova godba.

V sedanjem času

stiskanja grozdja in pripravljanja mošta

bo marsikdo našel koristne nasvete in navodila v knjigi

"KLETARSTVO"

ki jo je spisal ravnatelj kmetijske šole na Grmu.

CENA JI JE \$2.00.

Naročite jo od

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Grozdje!

Grozdje!



Kako druga leta bomo imeli tudi letos fino newyoriko grozdje. In sicer imamo že tukaj dve kari newyorikega grozdja na: Blue Island Ave. in Pauline str.

Letos bo ceneje kot lansko leto.

Pridite osebno h kari, ali pa kličite na telefon: Lawndale 0218.

Se priporoča vsem odjemalcem:

MRS. MOHOR MLADIĆ

2310 S. Millard Avenue

Chicago, Illinois.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Angleški raboriti so rekli: Nak.

Na kongresu angleških delavskih unij (Trade Unions) je bila morda najznamenitejša točka, ko so sprejeli resolucijo, da naj se glavni odbor še nadalje pogaja s skupino delodajalcev, ki stoji pod vodstvom lorda Melchetta. Debatirali so o tem šest ur, radikali so nasprotovali, glasovanje pa je pokazalo 3 milijone glasov za, in 500 tisoč glasov proti. Te Turner-Mondove konference se se pričele z namenom, da se upostavi boljše razmere med kapitalom in delom, in se razmotri o industrielnih odnosih. Obsegale so vprašanja o financij in vodstvu industrijskih skupin, o novih razvitkih v tehnologiji in organizaciji, o upostavitvi boljših razmer in večje stalnosti za delavce, o metodah, kako priti do višjega standarda življenja za vse itd. Konferenca se smatra za pričetek nove politične smeri za sodelovanje z industrijo od strani britanskega delavstva.

Na drugem zasedanju je kongres izrekel svoje opozicijsko stališče do mednarodne delavske organizacije, kakršna je predvidena po sovjetski Rusiji. Ze lanske leto pa je kongres prekinil odnose s sovjetsko internacionalo.

Politične in gospodarske razmere.

Zadnje so vedno močnejše. Med Poljsko in Nemčijo so že večkrat poizkusili, da bi prišlo do nekega sporazumjenja. Vedno so prišle politične razmere na površje in so se pogajanja kot brezupna razbila. Silijo do sporazuma gospodarske razmere na obeh straneh. Dne 10. septembra se je zopet pričelo z razgovori. Na pritisk gospodarskih krogov na obeh straneh se je izločilo politična vprašanja in izgleda, da pride do sporazuma radi — gospodarskih razmer in zahtev.

Nekaj se vrača.

Prvo je bolj prisiljeno. Vsaj zasebni kapital so ruski boljšeji ubili; zdaj ga ni, niti državnega, in brez kapitala vladna mašina ne teče kakor bi imela. Vabijo tujezanski kapital, in s tem se nekaj v Rusijo vrača.

Drugo vprašanje je malo poetično, sanjavo in Rus rad sanja in naš France Prešern je sanjal, ko še skoro nihče ni sanjal, ker je pel: "Največ sveta otrokom sliši Slave." Tuji komunisti so hoteli Rusom take sanje temeljito izbiti iz glave in jim tam vsaditi baje realnosti neke meglene internacionalne. A Rusom se sanje vračajo, internacionala pa morda izginja v neko ničnost, iz katere je bila siloma porojena.

Ko je bil slavni lomilec "Krasin" na junaškem delu v lednih poljih, je, tako se poroča, v imenu srpa in zvezde, sedanje Rusije, dvignil profesor Sikovič ruski prapor na rtu Nil, v znamenje, da je mesto zase.

no po ruski moči.

Smešna igrača, bi kdo rekel. He, he. . . Tako bo govoril le kdo, ki ali narodne duše ne pozna, ali noče, da bi prišla ta duševna sila do kakega izražanja. Kdor se pa razume na narodno valovanje narodnih skrivnih sanj, ta vidi v takih malenkostih, da se gotove sil lahko držijo nekaj časa silovito k tlom, a da polagoma zopet vstanejo in se porajajo v suštnju nove jutranje zarje.

Ko je vstala v duši našega Prešerna nova slika, da je sliki dal pesniški izraz ". . . največ otrokom Slave. . ." nikakor ni mislil na kake geografske meje, kot pesnik je ustvaril z besedo to, kar tli v srcu vsakega, ki se zaveda svoje narodne pripadnosti.

Svataja Rossija je lahko tudi brez — cara.

Pes in mačka.

Čedne razmere morajo vladati v sedanji avstrijski republiki. Nemški bratje so sicer lepo med seboj, ker le nekaj koroških Slovencev so ugrabili, a očividno se morajo gledati, kakor se navadno gledata pes in mačka. Poroča se namreč, da so socialistični voditelji pripravljeni razpustiti svojo oboroženo delavsko gardo, ako se politične organizacije v Avstriji odlože orožje. Baje imajo monarhisti-fašisti do 200.000 "klerikalnih" kmetov pod orožjem.

Dasi je moj dom ostal v Avstriji, se malo brigam za njeno mošnje zadeve, lepo (?) da mora biti, če je tam vse pod orožjem, in verjetno je tudi, če pred mojim odhodom so porivali revolverje med rebrami.

NOVI LONDONSKI LORD-MAYOR.

V Londonu je bil izvoljen za lord-mayorja (župana) Sir Kynaston Studd. Novi župan je star 70 let. Njegova žena je ruska princezinja Aleksandra, hči bivšega carja Nikolaja II.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

ŠEST DNI PREKO OCEANA

najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS, 2. nov., 30. nov.

FRANCE, 26. okt.

ILE DE FRANCE, 16. nov., 7. decembra.

(o polnoči)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. — Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

French Line

213 N. Michigan Avenue, Chicago, Ill.

SKRB

na tare naših vlagateljev, ki že preko 45 let korigirano hranijo svoje vloge pri nas, ker mi skrbimo za varnost in za njih dohodke.



KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Ave.

Chicago, Ill.

Phone Roosevelt 4397

Jos, Lassick & Co.

SHEET METAL WORKS

FURNACE and VENTILATING — SKYLIGHTS and GUTTERS

Izdelujemo tudi kotle za kuhati.

1609 WEST 19th STREET

CHICAGO, ILL.

Dobro meso — Dobra postrežba

se dobi le v dobri mesnici. Pri nas dobite vedno najboljšo svinjo, kakor tudi prekajeno meso. Izdelujemo prave kranjske domače klobase, narejene po domačem receptu. — Se priporočam v naklonjenosti!

MATH KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd St.

Phone: Canal 6319.

Chicago, Ill.